

Järveküla Kooli lugemislabori ainekava

Sisukord

[Aine koht kooli õppekava rakendumisel](#)

[5. klass](#)

[Hindamine](#)

[Võimalikud lõimingut toetavad tegevused](#)

[Digipädevused](#)

Aine koht õppekava rakendumisel

Lugemislabor on õppeaine, mille eesmärk on kujundada teadlikke, oskuslikke ja kriitiliselt mõtlevaid lugejaid, kes oskavad rakendada erinevaid õpistrateegiaid teksti mõistmiseks ja analüüsimiseks. Aine toetab eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste arengut ning loob aluse õppimiseks kõigis õppeainetes. Lugemisoskus, teksti mõistmine, sõnavara arendamine ja argumenteerimisoskus aitavad õpilasel omandada teadmisi, mõista eri liiki tekste ning väljendada oma mõtteid selgelt ja põhjendatult kogu õpitee vältel. Lugemislabor kuulub õppeainena valdkonda “Sotsiaalsed”.

Lugemislaboris käsitletakse mitmekesiseid tekste eri õppeainete kaudu. Õpilased õpivad teadlikult kasutama lugemisstrateegiaid ja õpistrateegiaid, mis toetavad teksti mõistmist, olulise teabe leidmist, eri kujul esitatud teabe tõlgendamist, märkmete tegemist, loetu analüüsimist, õpitu meeldejätmist ning oma mõtete põhjendatud väljendamist. Eraldi tähelepanu pööratakse jooniste, graafikute, tabelite ja skeemide lugemisele ning nende sidumisele tekstilise teabega. Tekstidega töötamise kaudu arendatakse sõnavara, analüütilist ja kriitilist mõtlemist, arutlusoskust, väitlusoskust ning suulist ja kirjalikku eneseväljendust. Süsteemne töö tekstide, visuaalse teabe ja põhjendatud eneseväljendusega loob aluse keerukamate tekstide mõistmiseks, analüüsimiseks ja tõlgendamiseks järgmistes klassides.

5. klass

Ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Lugemisstrateegiad ja õpioskused

Õpilane:

- 1) loeb eakohaseid õppeainetega seotud tekste eesmärgipäraselt ning kasutab sobivaid lugemisstrateegiaid;
- 2) seab enne lugemist eesmärgi, aktiveerib eelteadmisi ja teeb ennustusi teksti sisu kohta;
- 3) kasutab lugemise ajal erinevaid strateegiaid, näiteks küsimuste esitamist, võtmesõnade leidmist, olulise teabe märkimist ja kokkuvõtete tegemist;
- 4) kasutab pärast lugemist loetu mõistmist toetavaid võtteid, näiteks kordamist, arutelu, paarilisele selgitamist, õpitu rakendamist uues olukorras, kokkuvõtte ja skeemide koostamist ning seoste loomist.

Töö tekstidega ja info töötlemine

Õpilane:

- 1) loeb valitud tekste või nende osi;
- 2) leiab tekstist vajalikku teavet, eristab olulist vähem olulisest ning määrab teksti teema ja peamõtte;
- 3) selgitab tekstis esitatud sündmusi, mõtteid ja seisukohti ning loob seoseid teksti, oma kogemuste ja õpitava vahel;
- 4) mõistab sõnade ja väljendite tähendust kontekstis ning selgitab õpitud mõisteid oma sõnadega;
- 5) loeb, tõlgendab ja võrdleb eakohasel tasemel tabeleid, skeeme, jooniseid ja graafikuid ning seob visuaalselt esitatud teabe tekstist saadud teabega;
- 6) koostab lihtsaid märkmeid nt. kasutades märksõnu, tabeleid, skeeme, mõistekaarte või küsimuste põhjal konspekteerimist.

Kriitiline mõtlemine

Õpilane:

- 1) võrdleb erinevaid tekste, seisukohti ja vaatenurki;
- 2) eristab eakohasel tasemel fakti, arvamust ja tõlgendust;
- 3) hindab tekstis esitatud väidete põhjendatust ning märkab lihtsamaid mõjutusvõtteid;
- 4) esitab teksti kohta küsimusi, teeb järeldusi ja põhjendab oma arvamust tekstile toetudes.

Argumenteerimine

Õpilane:

- 1) väljendab oma seisukohta selgelt ja põhjendatult nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 2) kasutab lihtsat argumendi mudelit: väide, seletus ja järeldus;
- 3) toetab oma mõtteid tekstist, vaatlusest või isiklikust kogemusest pärinevate näidetega;
- 4) oskab kuulata vastuväiteid ning arvestada erinevate seisukohtadega.

Eneseväljendus ja esinemisoskus

Õpilane:

- 1) kasutab uut sõnavara suulises ja kirjalikus eneseväljenduses;
- 2) osaleb tekstist lähtuvates aruteludes, paaris- ja rühmatöös;
- 3) väljendab oma mõtteid arusaadavalt, kuulajaga arvestades ja sobivat sõnavara kasutades;

- 4) kuulab kaaslaste mõtteid, reageerib neile lugupidavalt ning järgib arutelukultuuri põhimõtteid;
- 5) esitab oma mõtteid kaaslastele ettevalmistatud märkmete toel.

Eneseanalüüs ja eesmärgistamine

Õpilane:

- 1) põhjendab oma lugemiseelistusi ja kirjeldab oma lugemiskogemust;
- 2) hindab oma osalemist lugemisülesannetes, aruteludes ja koostöös;
- 3) analüüsib oma tugevusi ja arenguvajadusi lugeja, õppija ja suhtlejana;
- 4) seab lihtsamaid eesmärgi oma õpioskuste, lugemisoskuse ja eneseväljendusoskuse arendamiseks ning jälgib nende täitmist.

Hindamine

Lugemislaboris hinnatakse suulist ja kirjalikku suhtlust, tekstide vastuvõttu, tekstiloomet ning tekstide õigekeelsust, argumendi koostamist ja kaitsmist, rakendatakse kujundava hindamise põhimõtteid, kombineerides eristavaid hindeid ja sõnalisi hinnanguid. Hinded jagunevad nii protsessihinneteks kui ka arvestuslikeks hinneteks.

Hindamise viisid on teadmiste kontroll, tunnikontroll, enesekontrollitest, argumendi koostamine, paaris- või rühmatöö, tekstiloomet, suuline vastamine, praktilise töö etappide hindamine, esitluse koostamine, kodutöö jne.

Trimestrihinne pannakse välja antud perioodi jooksul saadud arvestuslike hinnete alusel. Kui hinne jääb kahevahele, siis arvestab õpetaja ka protsessihindeid ja -hinnanguid. Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis teavitab ta sellest õpilasi enne töö sooritamist.

Võimalikud lõimingut toetavad tegevused

Lugemislabor lõimib kõiki õppeaineid, arendades õpilase oskust mõista, analüüsida ja kasutada eri liiki õpitekste ning rakendada sobivaid lugemis- ja õpistrateegiaid erinevates õppeainetes.

Digipädevused

Info- ja andmekirjaoskus

Õpilane:

- 1) leiab erinevatest teabeallikatest vajalikku teavet;
- 2) kasutab veebisõnastikke, õigekeelsusallikaid ja keelekorrektorit;
- 3) teab tehisintellekti kasutusvõimalusi ja ohtusid;
- 4) lahendab interaktiivseid harjutusi;
- 5) viitab ja taaskasutab internetist leitud digitaalset materjali korrektselt, hoidudes plagiaadist;
- 6) hindab kriitiliselt leitud teabe asjakohasust, usaldusväärsust ja terviklikkust.

Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas

Õpilane:

- 1) jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid;
- 2) arvestab digisuhtluses teabe kasutamise ja avaldamise eetilisi põhimõtteid, sobivat käitumist, konteksti ja sihtrühma;
- 3) selgitab, millised võivad olla digisuhtluses ebaeetilise käitumise tagajärjed.

Digisisu loomine

Õpilane:

- 1) loob erinevaid dokumente, interaktiivseid harjutusi ja mänge;
- 2) vormindab, salvestab ning vajaduse korral prindib kokkulepitud formaatides digitaalseid materjale;
- 3) salvestab helifaili tahvelarvuti ja/või telefoni rakendusega;
- 4) kasutab digiseadmetes ja -rakendustes levinumaid kiirklahve (nt Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+S, Ctrl+F, Ctrl+B, Ctrl+N) töö tõhustamiseks;
- 5) kasutab korrektselt eesti keele erimärke ja võõrtähti (nt š, ž) ning teisi sagedamini kasutatavaid sümboleid (nt @);
- 6) laadib faile üles ja alla erinevates õpikeskkondades ning oskab neid salvestada sobivasse asukohta;
- 7) kasutab ette antud ülesannete (tekstide, küsimuste, töölehtede, esitluste ja muude digitaalsete materjalide loomisel) tehisintellekti abi;
- 8) järgib tehisintellekti kasutamisel akadeemilise aususe põhimõtteid (viitamine).

Digiturvalisus

Õpilane:

- 1) analüüsib digitehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid keskkonnale (nt loodus-, majandus-, kultuurikeskkonnale jne);
- 2) rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske;
- 3) kasutab digivahendeid heaperemehelikult ja sihipäraselt;
- 4) suhtlevad teineteisega keskkondades viisakusreegleid arvestades;
- 5) teab, millised võivad olla digisuhtluses ebaeetilise käitumise tagajärjed.

Probleemilahendus

Õpilane:

- 1) leiab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, kasutab tehnoloogiat loovalt;
- 2) hoiab end kursis uute arengusuundadega digitehnoloogias, arendab ennast ning toetab teisi digipädevuse arendamises;
- 3) leiab probleemidele uudse lahenduse.